

Finantsinspeksioon

Krediidiandjate ja - vahendajate seaduse rakendamisest

Kilvar Kessler Finantsinspeksiooni juhatuse esimees

Andre Nõmm Finantsinspeksiooni juhatuse liige

22. märts 2016

Teemad:

- Finantsinspeksioon on krediidiandjate ja -vahendajate seaduse rakendaja
- Laenuturg peale krediidiandjate ja -vahendajate seaduse rakendumist 21. märtsil 2016
- Muutused tarbijate jaoks
- Tegevuslubade menetlusest lähemalt
- Edasine järelevalve fookus

Finantsinspeksioon ja KAVS

- Krediidiandjate ja -vahendajate seadus (KAVS) loodi 2014. aastal seetõttu, et eraõiguslikud lahendid ei toonud soovitud tagajärgi
- Finantsinspeksioon avaldas valmisolekut võtta KAVS rakendamise keerukas töö, kuna:
 - Meil on pikaajaline kogemus reguleeritud finantsturu järelevalves ja ka „uute turgude“ tegevusloastamisest (nt pensionifondivalitsejad, makseasutused, kindlustusmaaklerid)
 - Ühetaoline mõistlik regulatsioon, tarbijakaitse ja konkurents rikastab finantsturgu
- KAVS-i kehtestamisega olid üldjoontes nõus kõik erakonnad

Finantsinspektsiooni järelevalve

- Finantsinspektsiooni järelevalve on:
 - Avalikes huvides
 - Sõltumatu
 - Riskipõhine
 - Keskendub krediidiandjate ja -vahendajate organisatsioonile

Peale 21. märtsi 2016 peab
laenuandmiseks või –vahendamiseks
omama tegevusluba

Tarbijakrediiditurg peale 21. märtsi 2016

- Laenuandjatel peab olema tegutsemiseks Finantsinspektsiooni väljastatud tegevusluba, v.a. erandjuhtudel
- Ilma tegevusloata puudub ettevõtjal õigus tarbijatele laenu väljastada või vahendada
- Tegevusloa saanud ettevõtjad peavad tegutsema seaduspäraselt
- Finantsinspektsioon hakkab krediidiandjate ja -vahendajate üle teostama alalist järelevalvet
- Võimaliku ebaseadusliku tegevuse korral tuleb ettevõtjatel Finantsinspektsioonile aru anda, tegevusloa kehtetuks tunnistamise võimalus
- Ettevõtjad, kes uusi laene ei väljasta, ei pea tegevusluba taotlema

Muutused tarbijate jaoks

- Laenuturul pakuvad teenuseid reguleeritud ettevõtted
 - Järelevalve aitab kaasa kiirlaenuandjate, liisingute, kinnisvaralaenude ja järelmaksupakkujate tegevuse õiguspärasusele ja usaldusväärsusele
- **NB!** Tarbijad peavad sellegipoolest oma lepingud ja nende tingimused alati hoolega läbi lugema
 - Lepingu põhjal tekkinud võimalikud arusaamatused lahendab Tarbijakaitseamet või kohus
 - Kaebused ka inspeksioonile vajalik sisend tegevuse kujundamiseks

Tegevuslubade menetlused I

- Finantsinspektsioonile antud menetluse aeg on maksimaalselt 8 kuud
- Kokku esitati 70 tegevusloa taotlust, õigeaegselt esitas taotluse 13 ettevõtjat
- Väljastatud on 27 tegevusluba
 - Tegevusloa saanud teenusepakkujad on avaldatud FI veebis turuosaliste registris
 - Osa taotlusi on oluliste puuduste tõttu jäetud läbi vaatamata
 - Kõik taotlused ei päädi Finantsinspektsiooni otsusega
- Pangavälise tarbimiskrediidi turu suuruseks on ~ 200 mln eurot (laenude jäägi alusel)
- Tegevusloa on saanud ~ 80% tarbijakrediidi koguportfelligist

Tegevuslubade menetlused II

- Hetkel on menetluses 32 taotlust, enamus neist on esitatud 2015. a. novembris või hiljem
- Menetluse aeg sõltub sellest, milline on ettevõtte seisund taotluse esitamise hetkel ehk kui suuri muudatusi tuleb läbi viia, et seaduse nõuded saaksid täidetud
- Kuni tegevusloa saamiseni ei tohi ettevõtted uusi laene väljastada ega vahendada, olemasolevaid laene võib edasi teenindada
- Menetluste fookus on:
 - juhtide ja omanike sobivuse hindamisel (sh vahendite läbipaistvus)
 - laenusaaja maksevõime hindamise süsteemidel ja kontrollidel
 - ettevõtte finantseerimisel (pank vs krediidiandja)

Järelevalve edasine fookus

- Anname hinnangu klientide maksevõime hindamisele
 - Selgitame krediidiandjatele ja -vahendajatele vastutustundliku laenamisega seotud norme oma juhenditega
 - Vastutustundliku laenamise nõude rakendamine on eeldus, kuid ei pruugi veel olla absoluutne garantii iga laenusuhte õnnestumiseks
 - Jälgime krediidiandja laenuportfelli üldist kvaliteeti (nt viivistes olevate laenude osakaal jm), vajadusel otsustame sekkumise
- Jälgime krediidiandja tegevuse rahastamise mudelit vältimaks „minipanku“

Aitäh!

Täiendav info: www.fi.ee

Finantsinspektsioon